

**Finansijski izvještaji za 2020. godinu i
izvještaj nezavisnog revizora**

KP „BUDUĆNOST” a.d. Laktaši

SADRŽAJ

MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA.....	01
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	05
OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	09
OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	09
ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE.....	10
ZNAČAJNE RAČUNOVODSVENE PROCJENE.....	13
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	15

**AKCIONARIMA I NADZORNOM ODBORU
DRUŠTVA KP „BUDUĆNOST“ A.D. LAKTAŠI**

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje

Obavili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja Društva „BUDUĆNOST“ a.d. Laktaši (u daljem tekstu “Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembar 2020. godine, odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine i izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembar 2020. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i važećim računovodstvenim propisima u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Ustanovu u skladu sa *Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks)*, zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i ispunili smo i druge naše etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji pojedinačnih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije pojedinačnih finansijskih izvještaja u cijelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima. Ključna pitanja kao i primjenjene procedure u vezi sa njima su sledeća:

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavaka)

Ključna pitanja revizije(nastavak)

Ključno pitanje revizije	Odgovarajuća revizorska procedura
1. Vredovanje potraživanja od kupaca	
<p>Potraživanja od kupaca zahtijevaju značajan nivo procjena rukovodstva koja se odnose na naplativost što je razlog odabira kao ključno pitanje u reviziji.</p> <p>Na bazi sprovedenih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranih potraživanja.</p>	<p>Izvršili smo sljedeće revizorske procedure:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pregled i testiranje kontrola procesa obračuna i priznavanja potraživanja • pribavljanje konfirmacije stanja na uzorku kupaca • testiranje dospelosti potraživanja po ročnosti • ocjena iskazanih potraživanja u izvještajnom periodu

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, kada je to primjenljivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korišćenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjeravada likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija izvršena u skladu sa MSR uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz kada on postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da oni, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavak)

Odgovornost revizora(nastavak)

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, mi koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnog pogrešnog iskaza u finansijskim izvještajima, nastalog usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i izvršavamo revizorske procedure koje odgovaraju tim rizicima i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed greške, pošto kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, lažne iskaze ili zaobilaženje interne kontrole.
- Sagledavamo interne kontrole koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo adekvatnost primjenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva. Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane rukovodstva i, da li, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, postoji materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovanje po načelu stalnosti. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, mi smo u obavezi da skrenemo pažnju u našem izvještaju revizora na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima, ili da modifikujemo naše mišljenje, ukoliko su takva objelodanjivanja neadekvatna. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma našeg izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prozrokovati da Ustanova prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Dajemo ocjenu opšte prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li finansijski izvještaji prikazuju potkrepljujuće transakcije i događaje na način kojim se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite. Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije.

Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo

da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja u reviziji čije je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Bajić Saša.

Banja Luka, 18.03.2021. godine

Bajić Saša

Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
na dan 31.12.2020. godine

POZICIJA	Broj note	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (početno stanje)
		Bruto	Ispr. vrijed.	Neto	
A. AKTIVA					
I STALNA SREDSTVA		8.697.608	6.073.554	2.624.054	2.698.630
Ostala nematerijalna sredstva	5.1	31.451	15.373	16.078	13.033
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.2.	8.666.157	6.058.181	2.607.976	2.685.597
II TEKUĆA SREDSTVA		1.399.554	180.637	1.218.917	1.226.440
Zalihe i dati avansi	5.3.	217.363	40.742	176.621	166.860
Potraživanja od prodaje i druga potraživanja	5.4.	845.745	139.895	705.850	583.569
Gotovina i ekvivalenti gotovine	5.5.	336.222		336.222	476.117
Porez na dodatnu vrijednost		224		224	74
III VANBILANSNA AKTIVA		19.925.755		19.925.755	21.132.418
IV UKUPNA AKTIVA (I+II+III)		30.022.917	6.254.191	23.768.726	25.057.487
B. PASIVA					
I KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PREDUZEĆA				2.293.681	1.867.157
II DUGOROČNE OBAVEZE I REZERVISANJA				669.697	907.115
Dugoročna rezervisanja	5.7			23.021	31.743
Dugoročne finansijske obaveze	5.8			646.676	875.372
III KRATKOROČNE OBAVEZE				879.593	1.150.798
Kratkoročne finansijske obaveze	5.9			239.463	287.590
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze	5.10			285.856	486.093
Pasivna vremenska razgraničenja	5.11			354.274	337.115
IV VANBILANSNA PASIVA				19.925.755	21.132.418
V PASIVA				23.768.726	25.057.488

BILANS USPJEHA
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

POZICIJA	Broj note	I Z N O S	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
POSLOVNI PRIHODI	5.12	2.966.476	2.996.447
Prihodi od prodaje		2.904.785	2.809.617
Prihodi od aktiviranja učinaka		59.397	157.220
Ostali poslovni prihodi		32.294	29.610
POSLOVNI RASHODI	5.13	2.498.014	2.603.659
Troškovi materijala		681.063	715.479
Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		1.306.164	1.354.357
Troškovi proizvodnih usluga		137.226	145.334
Troškovi amortizacije i rezervisanja		230.149	205.369
Nematerijalni troškovi		125.646	166.350
Troškovi poreza i doprinosa		17.766	16.770
POSLOVNI DOBITAK (GUBITAK)		498.462	392.788
Finansijski prihodi	5.14	31.111	34.088
Finansijski rashodi	5.15	9.843	16.298
DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI		519.730	410.578
Ostali prihodi	5.16	26.025	40.988
Ostali rashodi	5.17	70.215	92.497
NETO DOBITAK (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA		475.540	359.069
Tekući i odloženi porez na dobit		49.016	38.407
UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU		426.524	320.662

BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

POZICIJA	Iznos	
	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	3.367.794	3.478.359
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi	3.354.577	3.463.526
2. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	13.217	14.833
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	3.231.052	3.218.462
1. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	1.302.210	1.373.637
2. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	1.299.971	1.311.383
3. Odlivi po osnovu plaćenih kamata	9.819	16.282
4. Odlivi po osnovu poreza na dobit	40.558	15.295
5. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	578.494	501.865
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	136.742	259.897
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)		
B: TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)		
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		300.000
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
1. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita		300.000
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	276.637	296.722
1. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	55.994	9.133
2. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	220.643	287.589
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)		3.278
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	276.637	
G. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (AI + BI + VI)	3.367.794	3.778.359
D. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (AII + BII + VII)	3.507.689	3.515.184
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (G -D)		263.175
E. NETO ODLIV GOTOVINE (D - G)	139.895	
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	476.117	212.942
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČ. PERIODA (G-D+Ž+Z-I)	336.222	476.117

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA				
	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Neraspoređeni dobitak /nepokriveni gubitak	Ukupno
1	3	4	5	6	7
Stanje na dan 1.1.2019. godine	1.629.246			237.911	1.867.157
1. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
2. Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha					
3. Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					
4. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka					
5. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala					
6. Stanje na dan 31.12.2019/01.01.2020. godine (1 do 5)	1.629.246			237.911	1.867.157
7. Efekti promjena u računov. Politikama					
8. Efekti ispravke grešaka					
9. Ponovno iskazano stanje na dan 1.1.2020. godine (6 do 8)	1.629.246			237.911	1.867.157
10. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
11. Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				426.524	426.524
12. Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					
13. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka					
14. Emisija akcionarskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala					
15. Stanje na dan 31.12.2020. godine (9 do 14)	1.629.246			664.435	2.293.681

1. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Kao komunalna radna organizacija „Budućnost“ je osnovana 1979. godine, a na osnovu odluke Skupštine opštine Laktaši, od 1996. godine posluje kao OD JKP „Budućnost“.

U 2009. godini promijenjen je naziv i oblik organizovanja u KP „Budućnost“ a.d.

Osnovne djelatnosti Društva su:

- distribucija vode,
- održavanje vodovodne i kanizacione mreže,
- grijanje,
- crpljenje otpadnih voda,
- pročepljanje kanalizacije,
- usluge izvršene drugim licima.

Pored osnovne djelatnosti, Društvo, po potrebi, pruža i druge usluge kao što su rovokopački radovi, prevoz vode cisternom i slični radovi.

Sjedište društva je u ulici Karađorđevoj 63 u Laktašima, JIB 4401147850009, matični broj 1164899, šifra djelatnosti 36.00. Direktor Društva je Dragan Kelečević, dipl.ecc.

Prosječan broj zaposlenih u 2020. godini je 62 radnika.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju finansijske izvještaje Društva i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja - (MSFI).

2.2. Osnove vrednovanja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata, hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju koji su vrednovani po fer vrijednosti, kao što je objašnjeno u računovodstvenim politikama za finansijske instrumente. Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge. Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja

2.3. Funkcionalna valuta i valuta prezentacija

Iznosi u priloženim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi

Prihodi od prodaje se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrijednost. Prihodi se evidentiraju u trenutku pružanja usluge ili prodaje robe. Prihod od kamata knjiži se na obračunskoj osnovi u skladu s neotplaćenom glavnicom po efektivnoj kamatnoj stopi.

Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima, u zemlji i inostranstvu,
- prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima, u zemlji i inostranstvu,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje učinaka priznaju po ceni koštanja,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje robe priznaju se po nabavnoj ceni, a prihodi od prirasta osnovnog stada priznaju se po tržišnoj ceni,
- promjena vrijednosti investicionih nekretnina
- promjena vrijednosti biološke imovine,
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namenjenih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, tantijema, prihodi iz namijenskih izvora finansiranja i ostali poslovni prihodi.

Finansijske prihode čine: finansijski prihodi od povezanih pravnih lica, prihodi od kamata, prihodi od pozitivnih kursnih razlika, prihodi po osnovu efekata valutne klauzule, prihodi od učešća u dobitku od zajedničkih ulaganja i ostali finansijskih prihodi.

Ostale prihode čine: prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali prihodi.

Dobici utvrđeni direktno u kapitalu su: dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju, dobici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju, dobici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja, aktuarski dobici od planova definisanih primanja, efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova i ostali dobici utvrđeni direktno u kapitalu.

3.2. Rashodi

Poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodane robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja

Finansijske rashode čine: finansijski rashodi po osnovu odnosa sa povezanim pravnim licima, rashodi po osnovu kamata, rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika, rashodi po osnovu efekata valutne klauzule i ostali finansijski rashodi.

Ostale rashode čine: rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i rashodi prihodi.

Gubici utvrđeni direktno u kapitalu su: gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju, gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja, aktuarski gubici od planova definisanih primanja, efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova i ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu.

3.3. Strane valute

Monetarna imovina i obaveze, denominovane u stranim valutama su preračunate u njihovu protivvrijednost u Konvertibilnim markama po zvaničnom kursu važećem na dan izvještaja o finansijskom položaju.

Nemonetarna imovina i obaveze denominovane u stranim valutama koje se mjere po fer vrijednosti preračunate su u njihovu protivvrijednost po zvaničnom kursu na dan transakcije.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u Konvertibilne marke po zvanično važećem kursu na dan svake promjene, a nastale pozitivne i negativne kursne razlike evidentiraju se u korist ili na teret izvještaja o dobitku i gubitku u okviru finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda

3.4. Porez na dobitak

Porez na dobitak obuhvata tekući porez na dobitak i odložene poreze na dobitak. Tekući i odloženi porez na dobitak se priznaju u izvještaju o dobitku i gubitku, osim ako nisu nastali iz poslovnih kombinacija ili stavki priznatih direktno u kapitalu, odnosno u ostalom ukupnom rezultatu.

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobitak. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

3.5. Nekretnine i oprema

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine. Nekretnine i oprema su iskazani po nabavnoj vrijednosti i umanjeni za ispravku vrijednosti i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrijednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate. Nabavna vrijednost izgrađenih nekretnina i opreme je njihova nabavna vrijednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u izvještaju o dobitku i gubitku kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Adaptacije, obnavljanja i popravke koje produžavaju vijek korištenja sredstva, uvećavaju vrijednost osnovnog sredstva. Opravke i održavanja se evidentiraju na teret tekućeg obračunskog perioda i prikazuju kao troškovi poslovanja.

3.6. Amortizacija

Stopa amortizacije se utvrđuje na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme.

Stopa amortizacije koja se primjenjuje na neko sredstvo preispituje se najmanje na kraju svake poslovne godine i, ako postoje značajne promjene u očekivanoj dinamici trošenja budućih ekonomskih koristi koje su sadržane u sredstvu, stopa amortizacije se mijenja kako bi se odrazila promijenjena dinamika. Takva promjena se evidentira kao promjena računovodstvene procjene u skladu sa MSFI/MRS. Menadžment Društva dostavlja svaku promjenu stopa amortizacije za grupu sredstava Upravnom odboru Društva na usvajanje.

Osnovica za obračun amortizacije je nabavna vrijednost nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme umanjena za procijenjeni eventualni ostatak vrijednosti. Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalnog metoda.

3.7. Finansijska imovina

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeni za procijenjeno umanjeње vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Potraživanja su prikazana po njihovoj nominalnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, što su, prema procjeni menadžmenta baziranoj na istorijskim dokazima o iznosu s tim u vezi nastalih gubitaka, potraživanja koja nisu naplaćena preko 360 dana.

Direktan otpis potraživanja se vrši u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Potraživanja koja su predmet kompenzacije se ispravljaju po neto principu.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

3.8. Zalihe

Zalihe se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža.

Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cijene za troškove prodaje. Vrijednost zaliha uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove. Alat i inventar se otpisuju 100% prilikom izdavanja u upotrebu. Vrijednost zaliha se utvrđuje na osnovu metoda prosječne nabavne cijene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrijednosti, ili se u cjelosti otpisuju.

3.9. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju dugoročne obaveze (dugoročne kredite i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze. Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove koji se direktno mogu pripisati transakciji. Nakon početnog priznavanja, finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata, umanjena za otplate glavnice, umanjena za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca.

Finansijske obaveze su iskazane po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem efektivne kamatne stope. Obaveze po osnovu kamata na finansijske obaveze se evidentiraju na teret finansijskih rashoda u periodu na koji se odnose i prikazuju u okviru ostalih kratkoročnih obaveza.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja, predviđena ugovorom, ukinuta ili istekla.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa koji stvaraju ekonomske dobiti biti potreban da se izmiri obaveza i kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

Rezervisanja se sastoje od rezervisanja za sudske sporove koji se vode protiv Društva, i određena su diskontovanjem budućih novčanih tokova koji odražavaju trenutno stanje na tržištu i specifičnih rizika koji se odnose na datu obavezu.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od menadžmenta korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda.

Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan izvještaja o finansijskom položaju, koje nose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini, predstavljene su u daljem tekstu:

4.1. Procijenjeni korisni vijek nekretnina, opreme i nematerijalne imovine

Određivanje korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja je zasnovano na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Stopa amortizacije koja se primjenjuje na neko sredstvo preispituje se najmanje na kraju svake poslovne godine i, ako postoje značajne promjene u očekivanoj dinamici trošenja budućih ekonomskih koristi koje su sadržane u sredstvu, stopa amortizacije se mijenja kako bi se odrazila promijenjena dinamika. Takva promjena se evidentira kao promjena računovodstvene procjene u skladu sa MRS/MSFI. Menadžment Društva dostavlja, svaku promjenu stopa amortizacije za grupu sredstava, Upravnom odboru Društva na usvajanje.

Usljed značajnosti stalnih sredstava u ukupnoj aktivni Društva, uticaj svake promjene u navedenim pretpostavkama može biti materijalno značajan na finansijski položaj Društva, kao i na rezultate njegovog poslovanja.

4.2. Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja je obračunata na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune dospjele obaveze prema Društvu.

Procjena menadžmenta je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promjenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrijednosti sumljivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama.

4.3. Rezervisanja

Generalno, rezervisanja su u značajnoj mjeri podložna procjenama. Društvo procjenjuje vjerovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoditi kao rezultat prošlih događaja, i ukoliko je vjerovatnoća veća od 50%, Društvo vrši rezervisanje iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza.

4.4. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Menadžment Društva vrši procjenu rizika i, u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti.

Po mišljenju menadžmenta Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

5. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5.1. Nematerijalna ulaganja

Opis	Ostala nematerijalna ulaganja
Bruto stanje na početku godine	24.932
Bruto stanje na kraju godine	31.451
Ispravka vrijednosti na početku godine	11.899
Ispravka vrijednosti na kraju godine	15.373
Neto stanje	
31.12.2019. godine	13.033
31.12.2020. godine	16.078

5.2. Nekretnine postrojenja i oprema

Opis	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost:			
Stanje na početku godine	6.165.189	2.395.999	8.561.188
Povećanja:			
Nove nabavke	59.397	88.804	148.201
Smanjenja:			
Rashod, prodaja i drugo		-43.232	-43.232
Stanje na kraju godine	6.224.586	2.441.571	8.666.157
Kumulirana ispravka vrijednosti:	4.599.279	1.458.902	6.058.181
Stanje na početku godine	4.489.702	1.385.889	5.875.591
Povećanja:			
Amortizacija	109.577	116.246	225.823
Smanjenja:			
Rashod, prodaja i drugo		-43.232	-43.232
Kumulirana ispravka u otuđenju	1.625.307	982.669	2.607.976
Stanje na kraju godine	1.625.307	982.669	2.607.976
Neto sadašnja vrijednost:	1.625.307	982.669	2.607.976
31.12.2020. godine	1.625.307	982.669	2.607.976
Neto sadašnja vrijednost:	1.675.487	1.010.110	2.685.597
31.12.2019. godine	6.165.189	2.395.999	8.561.188

Građevinski objekti obuhvataju pored Poslovne zgrade u Laktašima rezervoare i prepumpne stanice na više lokacija u krugu opštine Laktaši. Građevinski objekti su izgrađeni na parcelama koje nisu u posjedu Društva tako da ne posjeduju zadovoljavajuće dokaze o vlasništvu nad nepokretnostima evidentiranim u poslovnim

knjigama. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom linearne metode u toku procjenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstva, uz primjenu sledećih stopa:

- Vodovodne i kanalizacione mreže od 2,00% do 2,9%
- bunarevi 2,50,
- kanalizacioni krakovi od 2-2,5%
- cjevovodi 2,00%
- oprema od 20% do 33,33%
- kancelarijski namještaj 20%,
- vozila 33,33%)
- alat i inventar 50-100%

U toku obračunskog perioda Društvo je izvršilo ulaganje u građevinske objekte ukupne vrijednosti 59.397,21 KM i to:

- Krak Kadinjani u dužini od 1200 m 4.476,74 KM,
- Krak Jaružani u dužini od 2200 m 44.995,44 KM,
- Krak Drugovići u dužini od 1200 m 9.925,03 KM .

Izvršena su i ulaganja u opremu ukupne vrijednosti 88.804,47 KM i to:

- Nabavka polovnog kamiona 30.000 KM,
- Polovna motorna vozila Fiat panda (2 komada) 9.500 KM ,
- Polovno vozilo Kedi 13.000 KM,
- Sjekač za beton i gumene gusjenice 6.098,04 KM,
- Kancelarijski namještaj (3 radne stolice i ormari) 3.171,69 KM,
- Oprema za ukanjanje mangana 18.798 KM,
- Kompjuterska oprema (3 računara i 1 laptop) 5.269,80 KM,
- Muljna pumpa honda 2.966,94 KM

U toku godine Društvo je izvršilo rashodovanje opreme čija je nabavna vrijednost 43.232,31 KM koja nema sadašnju vrijednost, a odnosi se na mašinu Case TF 300, traktor bager,pumpe za vodu,kancelarijski namještaj,računari i štampač.

5.3. Zalihe

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Materijal	176.621	166.680
Zalihe ukupno	176.621	166.680

5.4. Potraživanja od prodaje i druga potraživanja

Opis	Kupci u zemlji	Druga kratkoročna potraživanja	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	702.881		702.881
Bruto stanje na kraju godine	843.937	1.808	845.745
Ispravka vrijednosti na početku godine	121.662		121.662
Ispravka vrijednosti na kraju godine	139.895		139.885
Neto stanje	704.042	1.808	705.850
31.12.2019. godine	704.042		
31.12.2020. godine	581.219	2.350	583.569

Najveća potraživanja odnose se na:

	Naziv	Iznos
1.	Zavod za rehabilitaciju Dr.Miroslav Zotović	44.129,68 KM
2.	Fudbalski klub	48.747,71 KM
3.	Marbo Doo	18.549,61 KM
4.	Integral inženjering Doo	13.476,40 KM
5.	Niskogradnja DOO	32.372,69 KM
6.	Opština,Laktaši	78.589,35 KM
7.	Hotel Milion,Laktaši	12.088,76 KM
8.	Agrotrend Trn	11.966,23 KM
9.	Kolektor CCL, Laktaši	9.324,33 KM
10.	PP Gajić Aleksandar	6.548,49 KM

Društvo je u toku godine izvršilo procjenu naplativosti potraživanja od kupaca i izvršilo direktni otpis potraživanja za koja postoje izgledi da neće moći biti naplaćeni u iznosu od 32.014,90 KM,(od toga potraživanja za vodu-građani 22.734,31 KM i potraživanja za vodu-privreda 9.280,59 KM uz napomenu da će isti biti oprihodovani ako se naplate uz Odluku Nadzornog odbora.

Na osnovu Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama član 104. izvršili smo ispravku potraživanja koja su starija od godinu dana, a utužena su u 2020. godini, na teret rashoda perioda u iznosu od 7.834,59 KM. Navedeni iznos se odnosi na utrošenu vodu za domaćinstva.

Na osnovu Pravilnika o snabdjevanju vodom i priključenju na javni vodovod i kanalizaciju na području Opštine Laktaši broj 1984-1/15 od 24.12.2015. Direktor društva je odobrio otpis potraživanja na osnovu člana 49. gore nevedenog Pravilnika u iznosu od 28.391,64 KM. Otpis potraživanja se odnosi na tekuću potrošnju po reklamacijama naših korisnika, pri čemu se umanjuje dio računa (uglavnom zbog kvarova,pucanja cijevi, te isteka veće količine vode i drugo).

Druga potraživanja čine potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja, koja se odnose na refundaciju bolovanja (period jul, avgust 2020. godine) u iznosu od 1.577,92 KM , i potraživanja od radnika za prekoračenje limita (utroška telefona) 229,94 KM.

Društvo svoja potraživanja jednom godišnje usaglašava sa kupcima iz oblasti privrede i nema značajnih neslaganja, a sa fizičkim licima se usaglašavanje vrši odmah po ispostavljanju računa u kome je sadržano eventualno neusaglašeno stanje.

5.5. Gotovina i ekvivalenti gotovine

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Poslovni računi - domaća valuta	336.222	476.117
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno	336.222	476.117

5.6. Kapital

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Akcijski kapital	1.629.246	1.629.246
I. Osnovni kapital	1.629.246	1.629.246
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	426.524	320.662
II. Neraspoređeni dobitak - ukupno	426.524	320.662
1. Gubitak ranijih godina	(82.751)	(82.751)
V. Gubitak	(82.751)	(82.751)
Kapital (I do IV-V)	2.293.681	1.867.157

Kapital je podijeljen u 1.629.246 akcija nominalne vrijednosti 1 KM. Strukturu vlasništva kapitala na dan 31.12.2020. godine čine: Opština Laktaši 65,00 %, Fortis grupa doo 21,83 % i ostali akcionari 13,17 %. Ukupan broj akcionara na dan 31.12.2020. godine je 29 na osnovu izvoda iz knjige akcionara .

5.7. Dugoročna rezervisanja

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	23.021	31.743
Dugoročna rezervisanja - ukupno	23.021	31.743

5.8. Dugoročne obaveze

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Dugoročni krediti u zemlji	176.771	234.873
2. Ostale dugoročne obaveze	469.905	640.499
I Dugoročne finansijske obaveze - ukupno (1 do 2)	646.676	875.372

Obaveze po dugoročnim kreditima odnose se na dugoročni kredit kod NLB banke a.d. Banja Luka zaduženi iznos je 300.000 KM sa mjesečnom ratom u iznosu od 5.484,43 KM rok otplate 60 mjeseci kamatna stopa 3,70 (fiksna) uz garanciju Opštine Laktaši. Kredit je podignut u svrhu izgradnje gravitacionog cjevovoda, nabvaku kotla za centralno grijanje i bagera.

- Kredit NLB banka a.d. Banja Luka u iznosu od 176.771 KM

Ostale dugoročne obaveze u iznosu od 469.905 KM odnose se na:

- Reprogramirani dug prema „Vodovodu“ a.d. Banja Luka 253.617 KM,
- Reprogramirani dug prema “Elektrokrajina” a.d. Banja Luka 216.288 KM.

Ukupne dugoročne obaveze na dan 31.12.2020. godine iznose 646.676 KM bez uračunate kamate za kreditno zaduženje. Ukupne obaveze po kreditu i reprogramima na dan 31.12.2020 godine iznose 875.364 KM.

5.9. Kratkoročne finansijske obaveze

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Dio dugoročnih kredita koji dospjeva za plaćanje do jedne godine	58.102	55.994
2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	170.586	220.634
3. Kratkoročni krediti -radnici	10.775	11.337
Kratkoročne fin. obaveze - ukupno	239.463	287.965

5.10. Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	21.551	93.834
2. Dobavljači u zemlji	97.702	218.888
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 do 2)	119.253	310.722
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada kojem se refundiraju	54.370	56.264
2. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	4.952	7.122
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	39.470	50.761
II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno (1 do 3)	98.792	114.147
1. Obaveze prema fizičkim licima po Ugovoru	2.147	2.204
2. Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora	750	750
3. Ostale obaveze	5.895	7.573
III Druge obaveze - ukupno (1 do 3)	8.792	10.527
IV Obaveze za porez na dodatnu vrijednost	19.003	19.415
V Tekuće obaveze za porez na dobit	40.016	30.907

Najznačajnije obaveze prema dobavljačima su prema:

	Naziv	Iznos
1.	Super petrol doo Banja Luka	22.087,03 KM
2.	Elektrokrajina ad Banja Luka	11.996,78 KM
3.	PPR Plašt Laktaši	3.954,60 KM
4.	Interkont komerc doo Banja Luka	23.350,97 KM
5.	Nestro petrol ad Banja Luka	10.036,35 KM

5.11. Pasivna vremenska razgraničenja

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Odloženi prihodi i primljene donacije	354.274	377.115
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno	354.274	377.115

Razgraničene prihode čine donirana sredstva od:

-Opštine Laktaši, 354.274,36 KM od toga sadašnja vrijednost osnovnih sredstava 195.424,91 KM i iznos od 135.000,00 KM po Odluci br.01-022-136/08 od 09.09.2008 o preuzimanju dijela duga ODJKP "Budućnost" prema „Vodovodu“ a.d. Banja Luka. Navedena sredstava su 02.10.2008 uknjižena u poslovne knjige Društva na razgraničene prihode jer ista Odlukom nisu jasno određena, te smatramo i dalje da ova pozicija zadovoljava računovodstvene standarde do konačnog rješenja istih o čemu su upoznati i Nadzorni odbor i Skupština akcionara. U decembru 2016 sačinjena je Službena zabilješka sa prijedlozima za rješavanje pitanja istog u 2017. godini. Po navedenoj zabilješci do momenta pravljenja ovog izvještaja nije ništa urađeno. Dostavljeni IOS od Opštine Laktaši za navedeni iznos smo osporili.

Ostala donirana sredstva se odnose na:

- Donacija u materijalu „Interkont“ Banja Luka 412,10 KM
- Donacija Fonda za zaštitu životne sredine 3.402,20 KM
- Donirana sredstva Češke vlade kamera za snimanje kanalizacije 20.035,15 KM.

5.12. Poslovni prihodi

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1 Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	2.904.785	2.809.617
I Prihodi od prodaje - ukupno	2.904.785	2.809.617
1. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje učinaka	59.397	157.220
II Prihod od aktiviranja učinaka - ukupno	59.397	157.220
1. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	9.502	6.472
2. Razgraničeni prihodi po osnovu amortizacije	22.792	23.138
III Drugi poslovni prihodi - ukupno (1 do 2)	32.294	29.610
Poslovni prihodi- ukupno (I do III)	2.996.476	2.996.447

Iskazani prihodi odnose se na: prihod ostvaren distribucijom vode i odvodnjom otpadnih voda u iznosu od 2.237.576 KM, prihod og grijanja 123.472 KM, prihod od rada radnih mašina 50.755 KM, prihod od priključaka, saglasnosti i prodaje fakturisani materijal i ostalih usluga tehničkog sektora 168.226 KM, prihod od ugovorenih poslova 204.716 KM. Prihod od vlastitog učešća u iznosu od 59.397 KM odnosi se na izgradnju krak Kadinjani, krak Jaruzani i krak Drugovići.

5.13. Poslovni rashodi

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Troškovi materijala za izradu	290.065	319.934
2. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	37.505	38.372
3. Troškovi goriva i energije	353.493	357.173
I Troškovi materijala - ukupno (1 do 3)	681.063	715.479
1. Troškovi bruto zarada	1.250.827	1.278.597
2. Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	14.881	14.925
3. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	40.456	60.835

II Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (1 do 3)	1.306.164	1.354.357
1. Troškovi transportnih usluga	20.015	19.111
2. Troškovi usluga održavanja	71.476	53.951
3. Troškovi zakupnina	4.370	2.970
4. Troškovi reklame i propagande	5.600	8.090
5. Troškovi ostalih usluga – kupovina vode	35.765	61.211
III Troškovi proizvodnih usluga (1 do 5 ukupno)	137.226	145.333
IV Troškovi rezervisanja	853	1.137
V Troškovi amortizacije	229.296	204.231
1. Troškovi neproizvodnih usluga	86.399	137.265
2. Troškovi reprezentacije, ugostiteljskih usluga, poklona i dr	6.645	8.163
3. Troškovi premije osiguranja	15.377	11.492
4. Troškovi platnog prometa	4.194	5.220
5. Troškovi članarina	2.501	3.007
6. Troškovi poreza	1.244	1.278
7. Troškovi doprinosa	11.174	7.564
8. Ostali nematerijalni troškovi	15.878	9.132
VI Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	143.412	183.121
Poslovni rashodi - Ukupno (1 do VI)	2.498.014	2.603.658

5.14. Finansijski prihodi

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Prihodi od kamata	28.252	29.661
2. Ostali finansijski prihodi	2.859	4.427
Finansijski prihodi - ukupno (1 do 2)	31.111	34.088

5.15. Finansijski rashodi

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Rashodi kamata	9.843	16.298
Finansijski rashodi - ukupno	9.843	16.298

5.16. Ostali prihodi

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Dobici po osnovu prodaje materijala	6.243	9.919
2. Viškovi izuzimajući viškove zaliha učinaka	142	15
3. Naplaćena otpisana potraživanja	17.712	27.848
4. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	1.928	3.206
Ostali prihodi - Ukupno (1 do 4)	26.025	40.988

5.17. Ostali rashodi

Opis	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme		
2. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	3	14
3. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	69.310	74.333
4. Izdaci za humanitarne svrhe i ostali rashodi	902	18.150
I Ostali rashodi - ukupno (1 do 4)	70.215	92.497

5.18. Sudski sporovi

Društvo kao tužilac, ima 132 spora u toku, ukupne vrijednosti 113.310,35 KM, koji se vode radi naplate potraživanja od kupaca (Dug za vodu i kanalizaciju 120 predmeta u iznosu od 95.080,87 KM i dug za grijanje 10 predmeta u iznosu od 12.572,86 KM, prijavljena potraživanja u stečaju 2 predmeta u iznosu od 5.656,62 KM). U toku je postupak po tužbi KP“Budućnost“ a.d. Laktaši protiv Opštine , Laktaši radi utvrđivanja svojine nad zemljištem poslovnom zgradom i komunalnim objektima.

5.19. Događaji nakon bilansa

Nakon datuma bilansa ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivanje u ovim izvještajima.

5.20. Vanbilansna evidencija

Društvo je u vanbilansnoj evidenciji iskazalo vrijednost od 19.925.755 KM. Najveći dio iskazane vrijednosti odnosi se na trajna sredstva i pripadajuće rezervne dijelove i materijale (78.983,18 KM)koje je, na bazi ugovora sa Opštinom Laktaši, Društvo u 2011. godini dobilo bez naknade, na upravljanje i održavanje na neodređeno vrijeme. Odlukom Opštine Laktaši broj 2/2019 i na osnovu Ugovra izvršen je prenos vodovodnih sistema i to: Vodovodni sistem Maglajani Ugovor broj 384/19, Vodovodni sistem „Berića brdo“ Ugovor broj 384-4/19, Vodovodni sistem „Trišića brdo“ Ugovor broj 384-1/19, Vodovodni sistem „Crnića glavica“ Glamočani Ugovor broj 384-3/19, Vodovodni sistem Kriškovci krakovi prema Drugovićima Ugovor broj 384-2/19.